

Kristiansund kommunes oppfølging av 22 juli - Utøya

Slik gjorde vi det i Kristiansund

Det lokale støtteapparatet sine erfaringar etter 22. juli

v/ Tormod Sandvik

Psykolog/leder av PPT Ytre Nordmøre

Tiltak på ulike nivå

- i. Overgripende kommunale tiltak
- ii. Familieorienterte tiltak
- iii. Individuelle tiltak
- iv. Tiltak knyttet til gjennomføringen av rettsaken
- v. Hva er situasjonen nå 20 mnd. senere?

Overgripende kommunale tiltak

- Kommunen v/ordfører var tilgjengelig så raskt en ble kjent med hendelsen
- Krisemøte/gruppe ble etablert umiddelbart og planer lagt for mottagelse av de berørte
- Kortsiktig og langsiktige planer ble lagt.
- Fagfolk stilte på første fellesmøte med berørte ungdommer og familier.
- Kommunale markeringer ble gjennomført.
- Berørte nabokommuner fikk tilbud om å knytte seg til Kristiansund kommunes oppfølgingstiltak
- Planer for hvordan ta tak i hendelsen ved skolestart ble lagt
- Ressurser stilt til disposisjon for oppfølgingstiltak uten noen form for byråkrati, - Kort vei fra tanke til gjennomføring
- Plan for videre oppfølgingsmøter i kommunal regi ble lagt.
- Evalueringsmøter har vært holdt hele veien med ledelsen i kommunen, siste holdes 2013.
- Hendelsen ble en pådriver for å kvalitetssikre ytterligere den kommunale kriseberedskapen.

Familieorienterte tiltak

- Møter med foreldre hver 5-6 uke. Til sammen har det vært ca 10-12 møter lagt stort sett til etter arbeidstid.
- Samtykke fra alle ungdommene. Ungdommer har unisont vært positive til at foreldre får et slikt tilbud.
- Noen møter deltar alle på, andre bare foreldrene.
- Fokus på møtene: Edukative bidrag, konkrete råd, åpen for refleksjon, dele foreldreerfaringer, praktiske opplysninger – hva skjer?
- Eksterne har også vært invitert inn i møtene (sorenskriver, ordfører,)
- Foreldre har tilbud om individuelle samtaler, noen har ønsket dette).
- Balansegang mellom det at foreldre er konkret på de erfarer i relasjon til sitt barn, og det å ivareta den enkeltes ungdoms integritet.

Individuelle tiltak

- Ingen fra vårt område var døde, ingen av de som ble fulgt opp lokalt hadde fysiske skader. Men en ungdom fra Averøy var hardt skadet.
- Stor variasjon i reaksjoner i etterkant, ungdommen hadde også i utgangspunktet ulik sårbarhet
- En svært positiv ting var det tette samholdet mellom de berørte.
- Alle 6 i Kristiansund går på vgs skole. Skolene ble trukket inn før skolestart. Rektorer har møtte i foreldregrupper. Alle berørte hadde ved skolestart møte med skole/rektor.
- Skolene har vært fleksible med tanke på tilrettelegging og fravær

Individuelle tiltak f.sets

- Første periode : Samtaler ca hver 2-3 uke. Oftere ved behov.
- I starten: Etablere trygghet og normalisere reaksjoner.
- Dilemma i starten: Pakke opp vs. pakke sammen?
- Symptomkartlegging foretatt 3 ganger underveis, i starten, midtveis og ved avslutning.
- Fokus på det friske, mestring, fremtid. "Trivielle samtaler" er viktige. Ved avslutningen av individuell oppfølging har flere av ungdommen fremhevet betydningen av den «hverdagslige samtalen»
- Forpliktende avtaler, men fleksibel på endring av tidspunkt. Ingen avtale av typen "ring ved behov".
- Trygge både ungdom og foreldre at oppfølging skulle skje så lenge det var behov.

Evaluering underveis av den individuelle oppfølgingen

- Symptomkartlegging foretatt 3 ganger underveis, i starten, midtveis og ved avslutning.
 - Typiske symptomer: Økt vaksomhet, konsentrasjonsvansker, søvnevansker, ubehag ved store forsamlinger, ubehag ved spesielle lyder, eksistensielle bekymringer, sorg/savn av folk de kjente, men som ble drept
 - De fleste har plager av lett til moderat grad.
- Jevnlige evalueringer underveis med pårørende om hvordan de opplevde situasjonen.

Tiltak knyttet til gjennomføringen av rettsaken.

- Leder/sorenskriver ved Nordmøre Tingrett stilte på pårørendemøte og orienterte om den kommende rettsaken.
- Senere eget møte i Nordmøre Tingrett noen dager før rettsaken startet med orientering om den praktiske gjennomføring
- Fagpersoner fra kommunen og BUP tilstede hele dagen de første dagene av rettsaken. Dagene deretter mer sporadisk og rettsbetjentene kunne ringe direkte ved behov. Ingen fulgte hele saken, men ved enkelte vitner, kunne folk møte.
- Inntrykket var at både ungdom og foreldre opplevde gjennomføringen som ryddig og verdig.

Hva er situasjonen nå 20 mnd. senere?

- Alle ser ut til å følge opp skole godt, er aktive og ressurser i sitt sosiale nettverk, evner å fungere i nære forhold, og har tro på at de vil mestre fremtida.
- Kun 1/4 del av ungdommene har p.t. individuell oppfølging, men kan ta kontakt ved behov (det siste gjelder også pårørende).
- Ingen av ungdommen har i dag symptomer på PTSD (de fleste har heller aldri hatt det).
- Pårørendegruppen er avsluttet, foreldrene seg i mellom holder kontakten og møtes.
- Fra høsten 2014 vil trolig alle ungdommene studere annet sted enn i Kristiansund